

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээзет

Адыгейм и Лышъхъ:

«ТшIэрэр зэкIэ цIифхэм афытегъэпсыхъэгъэн фae»

Ioftkhabzэм хэлжьагъэх АР-м иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, Мыекъопэ районым иадминистрации ишацшу Олег Топоровыр, Каменномостскэ къоджэ псэупIэм ишацшу Владимир Петровыр.

Республикэм ишац юэралыгъо программэм игъэцкIэн къыдхэлъятачъэу зэтырагъэпсыхъэхэрэ социальнэ псэольэ заулэм аухъагъ, Ioftshenхэр зэрэлъякуатэхэрэм зыщигъэгъозагъ. Ахэм ашы-

щых поселкэм дэт кIэлэцкыly ыгыплишэу игъэкотыгъэ гъецкIэжкынхэр зыщыклохэрэр. Мы псэуальхэр блэкыгъэ лэшIэгъум ия 60 — 70-рэ ильэсхэм ашыгъагъэх. Ахэм гъецкIэжкынхэр арашылIэхэу къыхэкыгъ, ау мыш фэдэу загъэцкIэжкынхэрэр аперэ. Ioftshenхэм къадхэлъятачъэу унашхъэр зэблахъущт (кIэлэцкыly ыгыпIэу N 24-м), джащ фэдэу шхъангылчакIэхэр ахагъяуцщых, инженернэ коммуникациехэр, гъэсэнгъэм иучреждениехэм aкоцIхэр, аш къапэуль чыпIэхэр зэтырагъэпсыхъаштых. Аш нэмикIэу кIэлэцкыly ыгыпIэхэм ачIэтигъэ гъэфбэпIэ системэхэр зэблахъугъэх.

АшкIэ мэхъанэншхо зиагъэр ыпшъэкIэ зигүгү къэштшыгъэ юэралыгъо программэм къыдхэлъятачъэу Каменномостском ирайон цыкIухэм гъэстиниыххэ шхъуантэр эзэралыгъэсигъэр ары. ТапэкIэ къоджэ псэупIэм Ioftkhabzэу щызэхашацщих. Аш нэмикIэу кIэлэцкыly ыгыпIэхэм ачIэтигъэ гъэфбэпIэ системэхэр зэблахъугъэх.

Джащ фэдэу культурэм и Унэ гъекIэжкыгъэнэр мы программэм къыдхэлъятачъэу. Ар 1968-рэ ильесим ашыгъ, непэрэ шапхъэхэм адиштэжкырэп. Шьольтырыр мы программэм зэрхэлажъэрэм икчи федеральнэ мыльку къызэрэлкIэхъагъэм ишуагъэкIэ культурэм иучреждение зэрифэшшиашэу зэтырагъэпсыхъашт. Псэольшхэм унашхъэр зэблахъугъ, гъэфбэпIэ системэр зэтырагъэуцо, нэмикIэ Ioftshenхэр агъэцакIэх.

АгъэкIэжкырэ культурэм иучреждение тхыльеджапIэр, хореографилем икру-

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат тыгуасэ Мыекъопэ районым ипоселкэу Каменномостскэм щылагъ ыкчи къэралыгъо программэу «Къоджэ чыпIэхэм хэхъоныгъэ ашыныр» зыфиорэм къыдхэлъятыгъэ проектхэр псэупIэм зэрэшагъэцакIэхэрэр ыупльэкIу.

жокхэр, ордьыо ыкчи театральнэ студиехэр къышызIуахынхэу агъенафэ. ГъэцкIэжкынхэм ауж залым чыпIэ 238-рэ ишт, аш 3D-кинотеатр дыхэтышт.

Аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ шыklakIэхэр агъэфедэнхэм мэхъанэншхо зэриIэр, ау аш даклоу псэуальхэм ижырэ иархитектурнэ теплэе къэгъэнэжыгъэн зэрэфаэр Адыгейм и Лышъхъэ хигъенэжкыгъ. Джащ фэдэу паркыр зэрэзэтирагъэпсыхъагъэр республикэм ишац зэригъэлъэгъугъ. Лъэрсрыклох къызцакIухан альэкIыщт гъогухэр мыш щашыгъэх, сценэр, зыгъэсэфийгъэ чыпIэхэр, кIэлэцкыly площадкэр къыдэуцаагъэх. Паркыр пэмчыжъэу щыт саундтэймрэ ыпэкIэ кинотеатрэу Ѣыгъэгъэ псэуальхэмрэ непэ гъэцкIэжкынхэр ашэклох. Владимир Петровым къызерилигъэмкIэ, зеклоным зызириушомбгүрэр къыдалытээзэ, мы чыпIэм къебарлыгъэлээс гуччэрэ къэгъэлъэгъапIэрэ къызцакIухынхэр ары.

Къоджэ псэупIэхэм адэсхэм загъэпсэфынным ыкчи шуагъэ къытэу яухьтэ агъэконоым, ятворчествэ хагъэхъоным, кIэлэцкылухэм гъэсэнгъэ зэрэгъэтоным мэхъанэншхо зэриIэр, аш

фэдэ амал ятыгъэнэр пшъэрэиль шхъаIеу зэрэштыр Адыгейм и Лышъхъэ къылугъ. Ар гъэцкIэгъэнэм фэшI федэральнэ программэу «Гъэсэнгъэм хэхъоныгъэ ышыныр» зыфиорэм республикэр хэхъагъ. ИскусствэхэмкIэ кIэлэцкыly еджапIэхэр гъэкIэжкыгъэнхэр ары мыш эзжым анахь шхъаIэр.

Мыш фэдэ eklonlakIэм ишуагъэкIэ поселкэу Каменномостскэм дэт искусствэхэмкIэ кIэлэцкыly еджапIэм игъэцкIэжкын сомэ миллион 28,5-рэ пэлгэхъяшт, непэрэ мафэм Ioftshenхэр Ѣеклох.

— Зэфэхъысыжкыр ары анахь шхъаIэр. ТшIэрэр зэкIэ цIифхэм афытегъэпсыхъэгъэн фae. Арыш учреждениехэм ягъэцкIэжкын зэхэшагъэ зэрэхъурэм пытагъэ хэлъеу тилыгъиплэн фae. Нэужым егъэджэн Ioftshenэм зэрифэшшиашу түкье-кIолIенным, сабийхэм ящиkлагъэр ядгэгъотынным, сэнаущыгъэу ахэльным зыкыззэуихын амал язным тильтылын фae, — къыуагъ Къумпыл Мурат.

АР-м и Лышъхъэ
ипресс-къулыкъу.

Сурэлхэр А. Гусевым тирихыгъэх.

Урысые Федерации и Президент и Указ

Урысые Федерации и къэралыгъо тын афэгъэшьош- гъэним ехылIагъ

Урысые Федерации цифре шыкIэм телевещанием техханым ипроект игъэцкIэн илахьышо зэрэхэльным фэшI щытхуцIэу «Урысые Федерации зэхъяныгъэмрэ къэбарлыгъэсэймрэкI язаслуженнэ IoфышI» зыфиорэр фэгъэшьошэгъэнэу:

Спиркин Виктор Алексей ыкъом — федеральнэ къэралыгъо унитарнэ предприятиеу «Российская телевизионная и радиовещательная сеть» «Радиотелевизионный передающий центр Республики Адыгэя» зыфиорэм и Мыекъопэ къутамэ инженер.

Урысые Федерации
и Президентэу Владимир ПУТИН
Москва, Кремль
шышхъяэум и 3
2020-рэ ильес
N 493

ХЭХЬОНЫГЬЭХЭМ ЯКЬЭКІУАПІ

Псэүплэу Каменномостскэм исоциальнэ-экономическэ хэхъоныгъэ ыкли инвестиции-хэмкэ хьопсаллэу щитыным апаё шлэгъэн флаехэм афэгъэхыгъэ зэхэсигьо Адыгэ Республикам и Лышьхъэ ащ щизэхищаагь.

Республикәм ипащә къызэрэхъязыгъэмкә, зекионым изегъэушъомбъункә Каменномостскэр зыщыгугъыхәрә зы йаҳъез хүн фәе ыкIы ашкә иышкәләтэ пстәури ўыл.

«Каменномостскэм зеклю-
нымкэ ыккі экономикэ хәхъо-
ныгъэмкэ амалышуҳэр кыы-
тынхә ылъэккыщт. Мы чыпәм
льэнүкъ зәфәшъхафхэмкэ
хәхъоныгъэ ышыным непэ
мылькоу хатлъхъэрәр макләп,
щыләккәшү дәлъынымрэ ин-
фраструктурәр зәтегъәпсүхъэ-
гъэнүмрэ апае бэ зәшшотхы-
рэр. Социальнэ псөуальжхэр
щашых, цыфхэм зәдагъэ-
федәшт чыпәхэр агъэккәжых,
гъэстиниыпхъэ шхъантайер,
псыр дащх. Мы зәпстәуми
щыпсаухэрәмкى, зеклю къакло-
хэрәмкى мәхъянәшхо я!.
Шуагъэ кыйтәу ыккі акъылы-
гъэ хәлъяу къәккүаптэу щыләр
гъэфедәгъэн фәе», — кыбыагъ
Күмпүлүл Мурат.

Олег Топоровым къызэриология тағыэмкә, Мыеқьюпэ районым къералыгъю программеу «Къоджэ псөүпэхэм лъэныкъо зэфэшъяфаҳэмкә хэхъоныгъя ягъэшьтэгъенэр» зыфиорем къыхиубитеу объект 24-рэ щызэтыра гъэпсхыхъэ. Районым икъоджэ псөүпли 7 ашт хэлажъэ. Мылькоу къатлупшигъэм ипроцент 71-р (сомэ миллиони 185,6-р) зытэфэрэр Каменномостскэр ары. Еджэпли автобусым ищэфын, гъэсттиныпхъэ шхуантлэр атэзыгощещт зэбгырыщиштици эшчиш къелашыкын йигитчи

къылтагъ Каменномостскэ къоджэ псэуплэм ипащуя Владимир Петровым. Аш къызериуягъэмкэ, псэуплэм исоциальна-экономическая лъэнныкъокъе гъэхъагъэу ашыгъэхэм ашыщ бюджетым ифедэ зэрэххэхъагъэр, аш цыфхэм ялахь зэрэхэлъыр, инфраструктурэм ипсэуальзэхэр зэрашыгъэхэр, тъогухэр зэрэзэтырагъэпсыхагъэхэр, энергиимкэ шугаагъэ къэзытырэ шыкілхэр зэрагъэфедагъэхэр, цыфхэм зэдагъэфедэрэ чынпэхэр щынэгъончэным ишалхъэхэм зэратырагъэпсыхагъэхэр, псэуплэ-коммунальна хъязметым илофигъохэр зэрэзэхаяфигъэхэр — икыгъэильэсым псырыкъуаплэр агъэпсыгъ, спортым зыщыпильыщтхэ чынпакъе зэрашыгъэр. Физкультурэм зыщыпильыщтхэ ыкчи пкъышъолыр зыщапсыхъаштунэшхо ашыныр ягухэлхэм ашыщ.

Гумакыгъо щылхэр зэшхөхь-
гъенхэмкіе шэгъэн фаехэр
кыралотыкыгъэх мэкүү-мэшым-
кіе министрэй Къонэ Аңзаур,
АР и социальны каланчут

ильэсүм нэс тельятаагъэрары», — кыышыхигъэшьгь игүүшүэ Къумпыл Мурат.

Лышьхъэм джащ фэдэү кыбын
Iягъагъ къэралыгъо программмэу
«Къоджэ псэүпIехэм лъэныкъо
зэфешъхъафхэмкIэ хэхъоныгъэ
ягъэшьыгъенир» зыфиорэм
къидиллытэрэ Iофигъохэр зэ-
шлоХыгъэнхэм мэхъанэшо зэ-
рилэр. Ахэм шуагъэ къатынэу
щыт къудажхэм ащыпсэухэрэм
щыIекIешу ялэнымкIэ. Гъэсты-
ныпхъе шхъуантIэм иишэн,

шылактэу дэлльир нахышыу шыгъэнэир, тофшлэпэ чылгэхэм ахэгъэхьогъэнэир ары нахь. Районым, чылгээлорышлэжьынним япащэ пэпчьмы тофым ежь ышъхъэктэ хэтэу лъэныкъо пэпчкыгэшээрьлэху къэцуухэрэзшэшихынхэ фое», — кыбылагь

Лышъхъэм. Зэхэсигьом ильхъан Къум-
пыл Мурат АР-м экономикэ хэхъонгыгэмкэ ыкли сатуумкэ министерствэм пшъэриль фишыгь предпринимательхэм Іепылэгту аригъэтгэвчийнэу, культурэмкэ министерствэм — гэсэнгыгэм илофыгьюхэр зэрээз-
хащэхэрэм льыгпплээнэу, псэолъашыныгэмкэ министерствэм — транспорт ыкли инженернэ инфраструктурэм игъэпсынгэмкэ илофыгьюхэр игъом зэшүүхынхэу. Медицинэ Іепылэгтүр зэрээшүү-
хырэм идэгүүгъэ хигъэхъонэу АР-м псаунгыгэм икъэуххумэн-
кэ иминистерствээ физъэлтигээ

«Федеральна гупчэм илэ-
пилэгты ишүаагьэкээ социаль-
на мэхъянэ зинэ псэуальэхэм
ащыщыбэм ягъэцкэлжын
иофиғто зэшотхын тльэжын-
гъэ. Гушилэм пае, культурэм
ыльэнэйкъо закъокэ объект
27-мэ псэолъашын ыкни гъэ-
кэлжын иофиғтохэр ащаагэ-
цаакэх. Тапеки къэралыгъо
программэхэм къатырэ амал-
хэр дгъэфедэнхэ тыгу хэль,
къоджэ псэуплэхэм язэтгээ-
псыхъан фэгъэхыгъэ пшъэ-
рыльхэр зэшотхыщых, рес-
публика м щылжэлэшү ильны-
ним тыфэлжэжэшт. Лъэбэкью
тыдзырэ пэпчкыкэ ытпекэ
тыльэжкуатэ ыкни социальна
объект пчагъэм язэтгээ-
псыхъанэу псэуплэу Камен-
номостскэм щыззедхыжья-
гъэр зэдатшээрэ иофым икъэ-
гъэлжэгъонишү», — къыуагь
Къумпыл Мурат.

социальне инфраструктурэм къыхиубытэрэ псэуальзэхэр ша-пхъэхэм адиштэнхэр, медицинэ ыкIи шIэнэгьэ зэгъэгъотын Io-фигъохэр программэм ишIуа-гъэкIе зэшIохыгьэ хъуштыг.

«Іоғышхоу тшіләрәм изз-фәхысыжықеу хүн фәе псә-упіләхәм тапәкілә хәхъоныгъез-яІещтыр. Былымхұным, чығуләжыным альэнныкъокіз-унзе хұзызмет зыштәхәрәм япчыагъе хәгъәхъөгъенір, инвестициехәм якъещәлін, инфраструктурәр тапәкілә зеттегъәспыхъэгъенір ахәм ащыщых. Лъэнныкъо зәффеш-хъафхәмкілә зәшшотхырә іоғыр-къоджә псәупләм ишыләнігъез-къыззетыригъәнәжъын закъор

Суратхар А. Гусевым-тырихыгъах

Шалъэхэм апэ ишъыгъэх

Лъэпкъ проектэу «Щынэгъончъэ ыкчи шэпхъэшлухэм адиштэрэ гъогу» зыфиорэм Урысыем исубъектэу хэлажьэхэрэм асфальт зытыральхъаштыр пстэумкыи зэхэубытагъэу квадратнэ метрэ миллион 66,9-рэ мэхъу.

Ар агъэнэфагъэхэм япроцент 55,85-рэ. Белгородскэ хэкум, Краснодар краим ыкчи Ингушетием тошэнхэр ащаухыгъэх. Урысыем исубъектэу графикым ыпэ ишъыгъэхэм Адыгэир ашыщ.

Шъугу къэдгъэкыжын, Лъэпкъ проектэу «Щынэгъончъэ ыкчи шэпхъэшлухэм адиштэрэ гъогу» зыфиорэм къыщидэлъятахъэхэм ягъэцкэнкэ пэрьтныгъэр зыыгъ субъекти-пшым Адыгэир ашыщ. Мы проектым ишуаъэкэе автомо-

бильнэ гъогу псэольэ 46-рэ, ар километрэ 35,8-рэ мэхъу, щагъэцкэлжыщ. Пстэумкыи сомэ миллион 491-у палуагъэхъаштым щыщэу сомэ миллион 331-р федеральнэ бюджетым къыхэхъыгъ, сомэ миллиони 160-республике ахьщ.

Аш фэдэу ахьщ тедээ тишъолыр къыфыкыоным пае нахыншкэ къыратыгъэр зищыкылахъэм пэгүгъэхъэгъеним, Лъэпкъ проектым къыщидэлъятахъэхэм къэгъэлъэгъонуу

ащыгъэнэфагъэхэм акіехъэгъэним ахэм афэгъэзагъэхэр лъешэу пылыгъэх. Гъогу агъэцкэлжыхъэрэми тошэнхэрэ зэращызэшлухыхъэрэм лъэпльэх.

— 2024-рэ ильэсийн нэс гъогухэм атегъеуагъэр нахь маклэ хъунэу, язытет нахьшилоу, хъугъэшлэгъэр атэхъухъэрэм ипчагъэ къыщыкэнэу тилшээрэль. Гъогурыкыоныр щынэгъончъэ хъуным тэркэе мэхъэнэшхо ил. Транспортнэ

инфраструктурэ дэгъур республикэм иэкономикэ хэхьоногъэхэр ышынхэм, инвести- циуу къыхалхъэрэр нахыншкэ хъуным афэорышэ, — къыуагъ Күмпүл Мурат.

Творчествами Текноныгъэр къыгъэблэгъагъ

Дэгъоу зэхащэрэм узыльщэ

Заом ыгъэпшыгъэ цыифхэм языгъэпсэфыгъо уахьтэ гъэшлэгъонэу агъэкыоним фэшл зэхэшэ-кло дэгъухэр ящикигъагъэх.

Петр Романенков Тульскэм пэгүнэгъу псэуплэу Новосвободнэм къыщихъугъ. Хэгъэгү зэошхом 1942 — 1945-рэ ильэхэм хэлэжьагъ. Я 759-рэ шхончэо дивизием хэтэу кулыкыур ыхыгъ. Хэгъэгү зэошхом иорденэу я II-рэ шуашэ зиэр, медальхэр кыифагъэшшошагъэх.

1947-рэ ильэсийн Петр Романенков ильэнкыю гупсэ къызэгъэзэжым, культурэм, искуствэм афэгъэхъыгъэхэм ячхэхъэхэм, мэфэкі концертхэм язэхшэн афэгъэзэгъагъ.

Къоджэ Советын итхаматэу ильэсийн Иофыншагъ. Хъызметшлэхэу «Верный путь» ыкчи «Заветы Ильича» япартийнэ организациехэм ясекретарэу щыгъагъ.

Заом цыифхэм къинэу щызэпаачыгъэр, гъомылапхъэхэр афимыкүхзу гумэкыншагъ щызэныгъэм къызыдихырэр культурэм илофыншэхэм алтэгъу-щыгъ. Мылькукыи Иэпилэгъу афэхъунхэ альэкыщтыгъэх. Цыифхэм ягушхъэ кулачэ къе-иэтыгъэнымкэ Петр Романенков фэдээ зэхэцаклохэр къудажхэм ящикигъагъэх.

Культурэм епхыгъэ зэхахъэхэр зэхэцэгъэнхэмкэ П. Романенков щысэшлэ къызэригъэлъягъорэм фэшл ныбжыкъэхэм ыкчи студехэм я Дунээ фестивалэу Москва щызэхашагъэм агъэкыгъагъ.

Къоджэ Советын итхаматэу ильэсийн Иофыншагъ. Хъызметшлэхэу «Верный путь» ыкчи «Заветы Ильича» япартийнэ организациехэм ясекретарэу щыгъагъ.

Ильэс заулэкэе узекиэлбэжье-

мэ, дунаир зыхъожьыгъэ Петр Романенков Новосвободнэм щыцхэм ашыгъупшэрэп, ишуаъэкэе агъэлъялпэ.

Мыекъопэ районым иадминистрации гъесэнгъэмкэ, культурэмкэ, спортымкэ и Гъэлорышлэгъэ икуулькыушлэхэм Петр Романенков фэдэхэм шуашлэгъэу къагъэнагъэр лъагъялъятуат.

Спортым иветранэу Александр Матусян зэрильтиэрэмкэ, зэхэшэкло дэгъур цыифхэм сидигъуу щысэшлэ афэхъу. Текноныгъэм ия 75-рэ ильэс фэгъэхыгъэ спорт зэнэкъо-къухэр зэхахъэх. Мыекъопэ районым урысхэр, адыгэхэр, ермэлхэр, къэндзалхэр, фэшхъаф лъэпкъхэр зэгурьохэу щэпсеух.

Къэзэкэхэм языгъэхъэхэм ифести- валь-зэнэкъоххэр ильэс къес Тульскэм Ѣеклох. Дэгъоу зэрэ-

зэхахъэрэм фэшл къыблэм имызакъоу, Урысыем игупчэ, Сахалин, фэшхъафхэм къарыкыгъэхэх творческэ купхэм ялэпэлэсэнгъэ фестивалым къыщагъялъяго.

Лъэпкъхэр зэфээзышэрэ Иофхъабзэм уеплэ, щызэнгъэм уфэгъасэ. Текноныгъэм ия 75-рэ ильэс ехъылгэгъэ онлайн-кон-

цертхэм Мыекъопэ районым итврорческэ купхэр чанэу ахэлэжьагъэх, Хэгъэгү зэошхом лыхъужжынгъэ щызезыхъа-гъэхэм, заом ыкчи щызэнхэу Иофашээ Текноныгъэм и Мафэ къэзгъэблэгъягъэхэм орэдхэр къафалауагъэх, афэуджыгъэх.

ЕМТЫЛЛЬ Нурый.

Адыгэ Республикэм Йошшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм ихэбзэлахь хъардххэу Адыгэ Республикэм Йошшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ зыфэгъэзагъэм шуауагъэу къытырэм уасэ фэшыгъэним и Методикэ иухэсийн ехъылгэгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу N 315-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэлахь хъардххэм уасэ зэрафашырэ шыкыи эхъылгэгъ» зыфиоу 2019-рэ ильэсийн тыгъэгъазэм и 23-м къыдэгъэзэм тегъэпсихъагъэу **унашъо сэшы:**

1. Адыгэ Республикэм ихэбзэлахь хъардххэу Адыгэ Республикэм Йошшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ зыфэгъэзагъэм шуауагъэу къытырэм уасэ фэшыгъэним и Методикэ ухэсигъэнэу.

2. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм Йошшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ исайт, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабээ ильэцкэлэко кулыкъухэм яофициальна Интернет-сайт аригъэхъанэу;

— къыхаутынны пае гъэзетхэу «Советскэ Адыгэ-имрэ», «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэкыдэгъырэ тхыльэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэ-гъэуцгъэ зэхэуцгъоягъэхэр» зыфиорэм алэкигъэхъанэу.

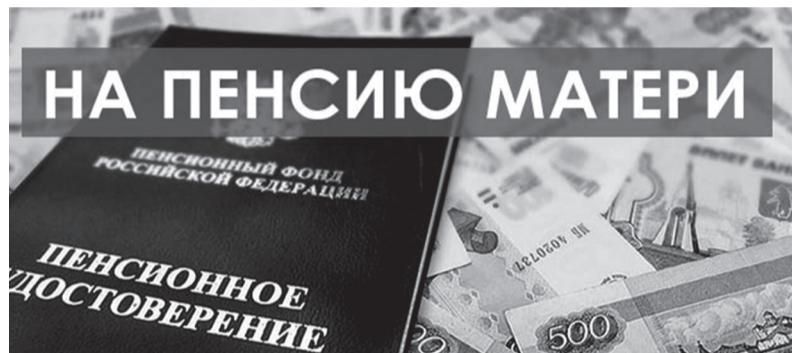
3. Зыкытхэхэрэ мафэм къыщыублагъэу мы унашъом къуачэ илэ мэхъу.

4. Унашъом ильэцкэлээн зэрэкэорэм сэ шъхъэлээ сылтылгээнэу зыфэсгъязэ.

Министрэ МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мыекъуапэ, бэдээгъоум и 16, 2020-рэ ильэс N 171

Джыри зэ ны мылькум фэгъэхьыгъэу

Ны мылькум фэгъэхьыгъэ программэр демографилем ыльэнкъокэ юфхэр нахьышу шыгъэнхэм фытегъэпсыхъагъэу УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр кэщакло зыфэхъугъэхэм ашыщ.

2007-рэ ильэсүм ишылэ мазэ и 1-м къыщуублагъэу ар къэралыгъом щыпхыраши. Унагьом ятлонэрэ ыкчи аш къыкэльклюорэ сабый къихъухъагъэмэ къыратынэу ары программэм къызэршиштигъэр, зыпэуингъэхъан фаери гъэнэфагъэу къидэлтыгъэгъа.

Нэүжим аш зытö-зыщэ гъэтэрэзжыкынхэр фашыгъэх. Ахэми къэралыгъом ипащэ кэщакло афэхъуг. Аужырэхэр унагьом ахьщэ 1эшпэгэу къэралыгъом къыритырэхэр нахьыбэ шыгъэнным, ны мылькур зыпэуагъэхъаштхэми ахэгъэхъогъеням, ахэм ягъэпсын нахь къызэрхъялу шыгъэнным, программэм ипальэ льгыгъэктэгъеням афэхъэхъигъэх.

2020-рэ ильэсэу тызыхэтэй ишылэ мазэ и 1-м къыщуублагъэу унагьоу аперэ сабыир къызэрхъухъагъэмэ е ыпүнэу зыштагъэм мылькум исертификат къыратыщ. Ар сомэ 466617-рэ мэхъу. Мы ильэсүм ятлонэрэ е аш къыкэльклюорэ сабыир къызэрхъухъагъэхэм е ыпүнэу зыштагъэхэм нахьыпэкэ къаратыгъэм джыри сомэ 150000 къафыхагъэхъошт. Пстэумки ны мылькум къыщудэлтыгъэу къатыщыр сомэ 616617-рэ мэхъу.

2021-рэ ильэсүм къыщуублагъэу ны мылькум исертификат игъэпсыни, игъэфедени нахь 1эшлэх хүщтых. Сертификатын игъэпсын юфшэгэу мэфитф, ар зыпэуигъэхъаштим фэгъэхьыгъэльэу тхылтым зэрэхэлпэштхэм мэфишл нахьыбэ атырамыгъэхэдэнэу шэпхъакэхэм къащудэлтыгъэх. Зыгорэкэ нэмьык ведомстве горэм зыфагъээн фаеу хуугъэми, мэфэ 15 — 20 ныэп зэрэпэлтийнхэе фаер.

Шапхъэу щыгъэхэм мы ильэсүр екыфэкэл джыри куачэ яшт. Ны мылькум исертификат игъэпсын палтэу пылтыр мэфэ 15, льэу тхылтым зэрэхэлпэштхэм — зы маз. Пенсиехэмкэ фондым ичыпэ органхэм ахэр охтэ нахь кэккын эшшуахынхэу пылтых.

Мэлынфэгэу мазэу къаклоэм ыгузэгү къыщуублагъэу

чыфэ къылахи посуплэ ашэфыгъэмэ, аш агъэклюжы е ипотекэр агъэпсынэу ыуух ихъагъэхэмэ, ежхэм ялахъэу ахъщэр хальхъэ. Джы аш игъэпсыни нахь 1эшлэх хуугъэ.

Нахьыпэкэ ны мылькум къыщудэлтыгъэ ахъщэр ипотекэм пэлубгъэхъажынэу уфаем е о уилахъэу хапльхъэ пшоигъомэ, аш пае льэу тхылтыр Пенсиехэмкэ фондмы, банкми яптынхэ фаеу щыгъэ. Шэпхъакэхэм

Урысыер зэрэштыгъэу штэмэ, ны мылькум исертификат фэгъэхьыгъэ программэр зыщыэм къыщуублагъэу ар къизэртыгъэр унэгъо миллионы 9,5-м ехъу. Адыгеймкэ а пчагъэр мин 31-м нахьыб.

джыри зы шэпхъакэ куачэ иэхъугъэ. Унагьом сабый къихъухъагъэмэ, ны мылькум исертификат пае ныр е тыр Пенсиехэмкэ фондым еклонгээн ишкэлэгжэхъяштэп. ЗАГС-м сабыир къызэрхъуугъэмкэ фондым макъэ ригъэшт ыкчи аш илофшэхэм тхылхэр агъэпсышт. Аш льгыптигэу ахъщэм игъэфедени унагьор ыуух ихъан ыльэшт. Сертификатын гэпсигээ зэрэхъуяар Пенсиехэмкэ фондым информационнэ системэ рагъэхъашт, интернет нэклубом ным «иунэе кабинет» агъэхъишт.

Кэлэццыкүр ыпүнэу къаалзыхъыгъэ унагьохэм сертификатыр агъэпсынны пае, нахьын парэм фэдэу, льэу тхылтым атын фае. Сыда пломэ, сабыир зэршатагъэмкэ макъэ зыгъэун зыльэкыщыр ны-тыхэр ары ныэп.

Ны мылькум къыщудэлтыгъэ ахъщэр нахьыбэм посукэл амалхэр нахьышу шыгъэнхэр ары зыпэуагъахъэр. Банкым

къызэршыдэлтыгъэмкэ, унагьор банкым екуюлгээмэ зэкэри фагъэпсышт.

Дачэм унэ щишымэ зышлоигъохэм ны мылькур агъэфедэн альэккынэу гъэтэрэзжынхэм къащудэлтыгъэ. Мы ильэсүм аш куачэ иэхъугъэ. Чыгур унагьом зэриунаер ыкчи посольшэшт юфхэр щызэшүүхинхэу фитынгээ зэрийэр къээзышыхъятырэх тхылхэр ары кынгэлэгжонхэу ишкэлэгжэхэр.

2018-рэ ильэсүм ишылэ мазэ и 1-м къыщуублагъэу унагьоу ны мылькур зиэм игъот ма-кээмэ, аш къыхъэхъыгъэу ахъщэтын мазэ къэс къыфэкюонэу ыгъэпсын ыльэшт. Ахъщэтыныр кытэфэмэ ышээнным пае аужырэ мэзэ 12-м гьотэу ялагъэр нэбгырэ пчагъэу исым тырагошэн фае. Зы нэбгырэм тэфэрэр цыфыр зэрэпсэун зыльэкыщт ахъщэ анахь макъэу субъектим щагъэнэфагъэм фэдитгэум нэмьысирэмэ, льэу тхылтыр ытын фит.

УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и

щытэп. Мазэ къэс къатыщтыр сомэ 9599-рэ мэхъу.

Зэпахырэ узэу дунаир зэлтызыкүгъэм зимушомбгүүним фытегъэпсыхъэгъэ юфхъабзэхэм къадыхэлтыгъэу къулыкы ыкчи ведомствэ зэфэшхъафхэм цыфхэм фэл-фашэхэр пэлудзыгъэ шыким тетэу мы ухьтэм афагъэцакэх. Арышь, ны мылькум къыхъэхъыгъэу ахъщэ тын къыфэкюонэу унагьом ыгъэпсыгъэу, ахъщэр къыфаклэштигъэу чьэлтигъум и 1-м нэс япальэ икыгъэмэ, Пенсиехэмкэ фондым еклонгээнэ ишкэлэгжэх. Аш испециалистхэм алэклиль къэбархэм къапкырыкыхээ агъэпсыжышт.

А зэпстэумэ анэмкэлэу, ны мылькум фэгъэхьыгъэ программа 2026-рэ ильэсүм итгээгээз и 31-м нэс куачэ илэнэу ашыгь. Аш нэс сабый къызынфэхъуяшхэм е ыпүнэу къаалзыхъыгъэхэм зэкэми а къэралыгъо 1эшпэгэу къаратыщ.

Урысыер зэрэштыгъэу штэмэ, ны мылькум исертификат фэгъэхьыгъэ программэр зыщыэм

Күтамэу АР-м щыэм ипресс-кулыкы туэрэшгээзэгъозагъэмкэ, Адыгейм щыпсэурэ унэгъо 577-мэ аш фэдэ 1эшпэгэу ящыклагъэу фондым зыкыфагъэзагъ. Республиком аш фэдэ ахъщэ тыныр унагьом къыщудэлтыгъэр сомэ 466617-рэ мэхъу, ятлонэрэм пае къатырэх таатыр сомэ 616617-рэ.

ХҮҮТ НЭФСЭТ.

Адыгабзэм иЮфыгъохэр

Лъэпкъым ыпсэр — ыбзэрэ ихабзэрэ

Адыгэр лъэпкъ зэкэупкъагъеу, зы бзэ, зы культурэ, зы гупшысакэ илэу ижыкъе кыщегъэжъагъеу мэпсэу. Адыгагъэм щыэнныгъэм ыльэнкъо пстэури къегъэгъунэ, зэклеугъуа. Тильэпкъ ыпсэр ыкъи лъэпкъ зэфэшъхъафыбэу къегъэтысэкыгъэхэм ахэзымыгъэкъуакъэхэрэр — ыбзэрэ ихабзэрэ.

Харьыфыльэм тетэу сабыир ебгъэджэнир псынкъэп. Сэ сиизергупшысэрэмкъе, бзэм изэгъэшэн джэгукъ шыкъэм ильэу, аш фытегъэпсихъэгъе пкъилюхэр щылхэр, ахэр мультфильмехэм къахэхыгъе лыхъужхъемкъе гъэкъэрэкъагъэхэм сабыим нахь зыфищэнит.

Сигуцыгъеу мы гупшысэр ыгъэхъазырыгъе проектэу «Нартхэм яхэгъэгу» хильхъагъ. Кілэлцыкъуухэр лъэпкъ зэфэшъхъафхэм ахэпхъагъеу псэухэрэм яныдэлфыбэз зэрагъэшэнэымкъе іэпүгъешүшү хуушт проектын ишын хэлэжъагъэхэм ашыц сурэтшыгъеу Дыгъу Айтчэ. Аш сурэтхэр фыжъ-шүцэхэу ешыхъ, Казбек компьютерымкъе къоленэу егъэлжэхъ.

Анахъ шхъаиэу проектын хэтир Иэнэшхъэ джэгукъэр ары. Мир нэбгырэ куп пчагъэм фытегъэпсихъагъ, упчэ 250-рэ хэхъе. Сабийхэр зэнэкъохузээ ахылым хагъахъо. Плэмые пкъыгъор одзышъ, пчагъау кыкыгъэм елтыгъеу зытеучорэ планэм шьо гъэнфагъэ ил, аш елтыгъеу упчэхэр итхагъэх. Ахэр едзыгъу б-у зэтэутгъэх: бзэр, хабэр, культурэр, тарихыр, географирыкъи цыф цэргийхэр. Гущи-иэм пае, «вилка» зыфилорэр сидэущтэу ахыгабзэхээ къэлпэштэу? Дээдэл зэфэшъхъафхэр кынетуихъ, тэрээзу плытэрэр къахэхъохи. Джащ фэдэу гъэпсигъе ыкъи бззи 6-къе атетхагъэх.

Иэнэшхъэ джэгукъэр ежь Казбек къыуупшысигъ, зыуплъэкъуэ кілэлцыкъуухэм лъэшшэу агу рихыгъ. Аш къыкъеллыкъогъе джэгукъэхэм лъэпкъ нэшанэр ахилхъээ, урысыбзэхэ щылхэр атыришикыгъ. Ахэр ахылым хэзгъэхъорэ пкъыгъо зэфэшъхъафы: фыжъ-шүцэхэ сурэтшыгъэхэу къоленэу бгъэлжъыщхэр (12 мэхъу), плакат шыгъе адыгэ харьыфыльэм пхъэм хэшкыгъэ плэмыеихэр игъусэх, нартхэм афэгъэхъигъе таурыхъ 12-мэ сурэтшыгъэхэр ахэтхъ, а таурыхъхэр бззи 5-къе къэлэдэгъэхэу зытэхъгъе аудиотхыль, еджэним, тхэним, къэлэлтиэним фэзигъасэхэрэ тхыль (бззи 5-къе), домино, пазлэхэр.

Мы зигугъу къэтшыгъэхэм анэмкъиэу джыри Къоджэшъэо Казбек гупшысэ гъэшгэхъенэу зыдигъыр макъиэп. Ау ахэр щылхэрэ пхырыпшынхэм пае мыльку ишкыгъ. Ежь зэримыэ къыхэкъыкъе интернет нэклубъомкъе цыфхэр лъэпкъим инеушэр мафэ гыгэгумэхъэрэм зафигъазээ, къыугоигъе мылькумкъе ыпшэхээ зигугъу къэтшыгъе проектиры шыгъе ыкъи джыри лъэгъэгъуатэ. Ау хэхъонигъе ышынным фэш аххээр икъурэп.

Казбек къызэриуагъэмкъе, «Нартхэм яхэгъэгу» къыхиу-бытэу агъэхъазырыгъе пкъыгъо 15 зыдхэгъе къэмлэнэ 20 шуухъафтынэу республикэм

пэлдээгъе шапсыгъе къудажхэу Псэйтыху, Хъаштыку, Пэнхэс адэт гъэсэнгъэм иучрежденихэм ашыххэм аратыгъэх. Джащ фэдэу Мьеекъуапэ щылхэрэ сабыибэ зэрыс унэтуи 5-мэ, Иорданием къикыгъэгъе сабыйхэм шуухъафтын афашыгъ.

Ыпшэхээ зигугъу къэтшыгъе сайтхэу Казбек ыгъэхъазырхэрэм къафэдгээзэжымэ адыгэм идунаи фэгъэхъыгъе къэбар гъэшгэхъонхэр, тарихыр, культурэр, шэн-хабзэхэр, искуствэр, цыф цэргийхэрэхэу лъэпкъим къыхэкъыгъэхэр арьплэгъонхэр пльэкъыщт. Сурэт дахэхэмкъе ахэр гъэкъэрэклэхъэх.

— Сайтхэм къащихэсэутиэрэ къэбархэр сэр-сэрэу стхыхэрэп, — къытфелюатэ тигуцыгъеу. — Тхылыбыэу сизаджэхэрэм къахэсэхых, нэмых интернет нэклубъохэм зэзэгъынгъэ адысилеу якъэбархэр сэгъэфеддэх. Сыд фэдэу тхыгыи авторуу илэр, къызэриуагъе интернет нэклубъор къесэтхэжы.

Казбек исайтхэм нэбгырэ мини 10-м клахъеу кіэтхагъэхэу къэбарэх итхэм яджх, ахэм атегуцыгъ. Къыпэуцыххээзэ гум къеошт гущи-хэр къынфээтиххэрэри къахэхъях. Аш фэдэхэр зыпльэгъуке, узфэгээзэгъе лъэнникъор, уиши-иэнгъе щылхъуэ юфыр бгъэтильхъыжынхэм урагъэгупшысэуи мэхъ.

— Цыфхэр зэрэзэфшхъафхэм къыхэхъеу мы юфыр къызэриуагъэмкъе, сибу къеони къызэрэххыщтыр къызгурьиу щыт, — elo Къоджэшъэо Казбек. — Ау аш фэдэхэм сагъэштэжырэп, сибушихъафхэм къислотыкъинхэр емыклон.

Лъэпкъим идахэ пстэуми зэралыгъиэсэштим Къоджэшъэо Казбек ишыпкъеу дэлжээ. Гупшысэу илхэр къыздигъэхъунхэм, ахэр щылхэрэ ѹылхынхэм пыль. Ар зыфгъээзэгъе лъэнникъом гууххо хегъуатэ.

Тапэкли мы юфыр нахь зыригъэшшомбъун, ипроектхэм ахигъэхъон мурад илшь, къыдэхъунэу тифэлъало.

ИШЫИНЭ Сусан.

Ау непэ адигэ лъэпкъым ыпсэрээ юфыгъохуу къицуагъэхэм ашыц ыбзээ зэрэшлокъодырэр, къыткъеххъэрэ сабийхэм ар зэралумылъыр. Бзэшэнгъэлэжхэр бэрэ тегущыгъэхэм ягъуу къашы, хэкъылгъэгъэхъафыбэз зэрэгхэрэм яныдэлфыбэз зэрэгхэшэнэымкъе іэпүгъешүшү хуушт проектын ишын хэлэжъагъэхэм ашыц сурэтшыгъеу Дыгъу Айтчэ. Аш сурэтхэр фыжъ-шүцэхэу ешыхъ, Казбек компьютерымкъе къоленэу егъэлжэхъ.

Ахэр агэрэу зыгъэпсигъэр, ильэс зэкэлтийхъохэм ишыпкъеу юф адэзышлэхэрэп. Мы гумэкигъом епхыгъе тхыгъэхэр, Адигэ Республика щыхъурэ-щылхэрэ, йекъыбым ашыпсэурэ зильхэрэхъафыбэз зэрэгхэшэнэымкъе іэпүгъешүшү хуушт проектын ишын хэлэжъагъэхэм ашыц сурэтшыгъеу Дыгъу Айтчэ. Аш сурэтхэр фыжъ-шүцэхэу ешыхъ, Казбек компьютерымкъе къоленэу егъэлжэхъ.

Ахэр агэрэу зыгъэпсигъэр, ильэс зэкэлтийхъохэм ишыпкъеу юф адэзышлэхэрэп. Мы гумэкигъом епхыгъе тхыгъэхэр, Адигэ Республика щыхъурэ-щылхэрэ, йекъыбым ашыпсэурэ зильхэрэхъафыбэз зэрэгхэшэнэымкъе іэпүгъешүшү хуушт проектын ишын хэлэжъагъэхэм ашыц сурэтшыгъеу Дыгъу Айтчэ. Аш сурэтхэр фыжъ-шүцэхэу ешыхъ, Казбек компьютерымкъе къоленэу егъэлжэхъ.

Ахэр агэрэу зыгъэпсигъэр, ильэс зэкэлтийхъохэм ишыпкъеу юф адэзышлэхэрэп. Адигэ къералыгъо университетын хыисапынрэ информатикэмрэкъе ифакультет къызеухым, АР-м хэгъэгүү клоц юфхэмкъе иминистерствэ иотделхэм ашыц пенсиим оклофе юф щишлагъ. Полицием иподполковникуу лууяжыгъ. Мы уахътэм гуманитар уштынхэм апиль Адигэ республика институтын програмистэу ўлаажхээ.

Казбек гущи-гъеу тифэхъуным ушхъагъоу фэхъугъэр кілэлцыкъуухэм ахыгабзэр зэрагъэшэнэымкъе іэпүгъешүшү къафэхъуут проектэу «Нартхэм яхэгъэгу» зыфилуу ыгъэхъазырыгъэр ары. Аш ильэс пчагъэхъе хуугъе юф зыдишлэхэрэ, тигъээтийхъафыбэз зэрэгхэшэнэымкъе іэпүгъешүшү хуушт проектын ишын хэлэжъагъэхэм ашыц сурэтшыгъеу Дыгъу Айтчэ. Аш сурэтхэр фыжъ-шүцэхэу ешыхъ, Казбек компьютерымкъе къоленэу егъэлжэхъ.

ЦЫФЫМКИ, ЧЫГУМКИ ЩЫНАГЬОУ ЩЫТ

Адыгэ Республикаэм ичыпIабэмэ къэкIырэ уцыжъэу амброзиер (губгъожыхапхъэр) ашыбэгъуагь.

Ар нахыбэу хатэхэм, гъог-
напцэхэм, дачэхэм къащэклы.
Гъэмафэр къызихъягъэм къыше-
гъэжъягъэу амброзием ыкыл
нэмэыкү уцыжъ лъэпкъхэм ябэ-
ныгъэнымкэ тиеспублике ло-
фыгъю маклэп Ѣзышшухырэр.
Сыда пломэ анахъэу амброзиер
цифрым ипсауныгъэкэ Ѣынагъоу
щыт. Аш кэу къыптыктукъухэрэ
жъым хэтэу цыфхэм зызыш-
уа-

Къыптыкъурэм цыфым ыпэлс
къырғъечы, нэм нэпсыр къы-
къегъекы, егъапске, ыкышъо
къэупльыжы, егъэхъупцы.
Ахэм адаклоу жымыгъот къа-
реты. Ащ нэмүкізу чыгум къы-
тыре лэжыгъэм къыщегъакэ.
Амброзием хэкыпэ закъоу
иіэр ар гъэкюдьыгъэнир ары.
Шокт имыізу амброзием ебэ-
нагъэним фэгъэхыгъэ феде-

амброзием ебэнэгъэнэмкээжьоныгъоктэ мазэм къыштегъэжъягъэу республикэм ичтыгэхэм тофигыг зэфэшьхяафхэр ашыгэшшүахых. Ахэм муниципальнэ образованиехэр къахагъэлажьэх. Шапхъэхэр зыуккуагъэу къыхагъяшгъяафхэр агъашынх.

— Уцыжъеу амброзием ебэ-
ныгъээнимкэ федералнэ уна-
шьоу щылэр зыукъохэрэм тазыр-
хэр атетэльхъэ, — elo Адам.
— Зэрэдгээпшынэштхэмкэ апэ
пэшшорыгъэшшьеу макъэ ятэгъэу.
Нэужым хабзэр зыукъохэрэм
нахь пхъашэу тадзэекло. Цыф-
къызэрхыклохэм сомэ 200 — 500,
предпринимательхэм — сомэ
500-м къышегъэжьагъэу 1000-м
нэс, юридическое лялсэ зиэ
цифхэм ыкли къоджэ администраци-
ицием мини 5-м къышегъэ-
жьагъэу мини 10-м нэсэу тазы-
рхэр атетэльхъэ.

Инспектор шъхбајэм къызэ-риуягъэмкіэ, амброзиер жъо-ныгъоќіэ мазэм къэкынэу ре-гъажъэ. А уахътэм къышыубла-гъэу лызыпъэн юфтьхабзэхэм ахахъэу дэкыгъохэр зэхашэх. Амброзием ебэныгъэнэм епхы-гъэ юфтьхабзэхэр зэррахъанхэм-кіэ къоджэ псэуплэхэм япащэхэм пеширогъяшшэу макъэ арагъяэу. Бэмышшэу АР-м мэкъу-мэшымкіэ иминистрэу Къуанэ Анзаур Гь-элорышлаплэм илофышлэхэм ягъ-усэу дэкыгъо-уплъэкун ялагъ, республикэм ичыплэхэр, ишьо-фхэр къаклухъагъэх, къоджэ псэуплэхэм адахъэхээ уцыжъым игъекидынкіэ юфтьхабзэхэр зэрэзехащэхэрээр зэрагъяшшагъ. Зэфэхъысыжъэу ашыгъэхэмкіэ административнэ хэбзэукъони-гъэ зышыгъяхэм протоколхэр афызехагъяауцаагъэх. Амбрози-ер зымыуплагъяхэм ыкли зы-мыгъекидыгъяхэм тазырхэр атыралхъэх.

— Мы уахътэм амброзием чылапхъээр ретэкүхъэ, арэу зыхъукэл аллергие зилэ цыфхэм-кэлэ ар щынагыу щыт, аш нэмь-кэлэ мэкуумэц продукцием иягъе екы. Аш къыхакэлэц шыфхэм

ядэо тхыльтхэр Гъэйорышлааплэм къызагъэхыхэкіе, планым хэмжтэу упплэекүн юфтьхабзэхэр ретэгъэлокын. Блэктыгээ ильзсым егъэпшагъэмэ, мыгъэ къоджэ псэунпэхэм яфитосанитарнэ зытет уигъэрэзэнү щыт, губгъо гъогухэм, мэз гъэхъунэхэм уцыжъеу амброзиер mak'еу ащэольэгъу. Анахьэу гумэкыгъохэр зыдэштыгээр Красногвардейскэ районыр ары. Хэукуноныгъэхэр дагъээзыжынхэу ахэм унашвохэр афэтшыгъэх, — къытуагъ Лъяцэр Алан.

Гъэмафэр къызихъагъэм
къыщегъэжъагъэу
амброзием ыкIи
нэмымкI уцыжъ
льэпкъхэм ябэны-
гъэнымкIэ тирес-
публикэ Йофыгъо
макIэп щызэшIуа-
хырэр. Сыда Помэ
анахъэу амброзиер
цЫфым ипсауны-
гъэкIэ щынагъоу
шыт.

амброзием ыпкъ къыкыкъ «аллергие» зиңэ цыфым ежъ-еҗырырэу узхэр аптекэм къышын-щэфынхэ ыльэкыщт. Ау мэ-фитүм къыклоц уцым ишүағъэ къыземыкъыкъ терапевтүм е аллергологым дэжь кломэ на-
чаний.

Аш нэмүкің амброзием зы-
щуюхъумэгъэним пае нахъыбэрэ
зыптыхъакын фае, тыгъэм пәшүле-
кторэ нәгъундажер пкэльмә
ишүағъэ къэклоцт. Унэм укыы-
зихъажыкыл псынкөү зызәблә-
пхъун ыкыл пшыгыгъе щыгын-
хар бгынкынчыла фас.

хэр бгыкыжынхэ фае.

МКІЭ,

ІофшІапІэхэр арагъэгъотыгъэх

Урыссыем и Почтэ и Гъэлорышlaplэу Адыгэ Республикаэм щылэм пандемием ильэрхъан, мэлыльфэгъум кыщегъэжъагъэу бэдзэогъум нэс, нэбгырэ 50-м ехъумэ Ioфшlaplэ аригъэгъотыгъ.

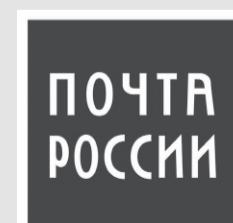
Ахэм ашыцкэ нэбгырэ 34-р почтальоных, 9-р операторых. Джыри нэбгырэ 30-м ехүү компании ыштэн гухэлт ил. Шольтырым ёшысэурэ цыфхэй пандиемиим ильхэхян ювшланыг чэзэнигаагъэхэм миш фэлэ шынжээмжлэлээрэй ажэхүүх.

Мыш фэдэ шыкіемкэ іэнпэгъу афэхух.
Мы уахътэм почтальонхэм ыкли
операторхэм фэло-фашиэу ағъәцаклэхэ-
рэм нахъ къаклэупчихъ хубъе. Ныбъ-
жымъ емнэлгэтийгъа мы къулыхула-

хэм ялофшэн зэкіеми агъэцкіэн альэ
кышт. Апрапаше ушхъагы зэфэшь
хъафхэмкі піэльэ кыхъэм тельтиатагъэ
отпук тысыгъэхэмкі мыр амалышу
Цыфыр фаеу ѿштым яофшланлэм офи
ишид номжыт схим алтишишт.

Почтам икъутамэхэм йошшын ашээгээжээгээхэм яеъэджэн елхы гээ проектэй «Адаптация и наставничество инвалидов» эхнэгтэй. Карто

ративнэ егъэджэнүү амал къеть цыфым зыпари пэрьохуу къифэмыхъо илэпэлэсэнгъэ хигъэхъоныр. Почтэр апэрэ Ioftshlaklop чыгылдуу къыхэзыхыгъэ хэмкээ мөн проектыр Iепылэгчүшюу щыт Шапхъэ щылэхэр дэх имылга цыфым ыгъэцаклэхэ зыхъуклэ, лъягэлпэ инхэм анэсын амал илэшт. Гушынам пае, операторэу лажъээз Ioftshlaklop ильэс 1,5

ПОДАЧА ИЗУЧЕНИЯ И ПРОСМОТР МАТЕРИАЛА

УФ-м и Почтэ и Гъэлорышланлэу АР-м щылэм Ихханэн фаехэр телефон но- мерхэу **(88772) 52-57-92-м, (9198) 228-85-31-м**, эсэхэз алжээцшт.

АР-м хэгъэгу клоцI IoфхэмкIЭ и Министерствэ къеты

КъулыкъушIхэм зафагъазэ

Статистикэм кызэритырэмкээ, 2020-рэ ильэсийн имээхэу пыкыгъэм АР-м хэгъэгу клоцI IoфхэмкIЭ и Министерствэ нэбгырэ 3869-мэ зыкыфагъазагь, ахэм ахэтых обьединение зэфэшхъафхэм ялтыкхэр ыкли юридическэ лицэхэр.

АР-м и МВД исайтэу (www.01.mvd.ru) зыфиорэмкээ закынфэзгъэзагъэхэм япчагъэ 246-рэ мэхь.

Нахыбэу цыфхэм зынфагъэзагъэхэр Урысийн и МВД иотделэу Мыекуапэ щыэм — 558-рэ, Тэхүтэмыкье районымкээ — 494-рэ ыкли Мыекупэ районымкээ — 252-рэ.

Хабзэ зэрхъугъэу, цыфхэр нахыбэу АР-м и Къэралыгъо автоинспекции иофшэн зынфадэм зыншагъэгъуазэ. Уахтэу зиггуу къэтшыгъэм къирубытэу къулыкъум тхиль 674-рэ къылкъэхъагь.

Гъогогу 40-рэ Адыгейим щыпсэухэрэм ыкли хъакъеу къэкъуагъэхэм рэзэнгъэ гүшүэхэмкээ полицием иофшэнэхэм закынфагъэзагь.

2020-рэ ильэсир къызихъагъэм къышыублагъэу министерствэ нэбгырэ 29-мэ зыкыфагъэзагь. Ахэм ашыщэу нэбгырэ 13-мэ министэр алкыдагь.

Гъогогу 9-рэ агъепцIагъэх

Сыд фэдизэу хэбзэухъумэко къулыкъухэм пэшорыгъэш юфхъабзэхэр зэрхъэхэми, цыфхэм зэдэгүшүэгъхэр адашыхэми, амышэрэ цыфхэм цыхъэ фашы, аш къыхэкъыкээ мылькоу зэуагъэклагъэр ашлокоды.

Къэлгъэн фае гъепцIагъэ зыхэль бзэджашIагъэу зэрхъэхэрэ кычэгъэшыгъуау зэрэштыр. Сыда пломэ, бзэджашIэм ынэгү цыфхэм ылъэгъурэп. Министерствэм изэфхэссыжхэм къызэрагъэльярэмкээ, гъепцIагъэ зыхэль бзэджашIагъэр телефонымкээ ыкли Интернетим иамалхэмкээ зэрхъэх. Гукъа нахь мышлэми, мыш фэдэх хъугъэ-шIагъэхэм япчагъэ къышыкъэрэп. Мэфитлум къылкъоцI Адыгейим гъогогу 9-рэ гъепцIагъэ зыхэль бзэджашIагъэхэр щызэрхъагъэу агъеунэфыгь. Ахэмкээ зэрарыр сомэ мин 300 мэхь.

Гүшүлэми пае, Мыекуапэ щыпсэурэ ильэс 71-рэ зынныж бзыльфыгъэм полицием идежурнэ часть зыкыфагъэзагь. Аш ариуагь ымшлээрэ корпоративна телефон номерэу 8-495-кэ ыкли 8-499-кэ гъогогу 17-рэ къыфитеугъэхэр. ГъепцIаклом цыхъэ фиши, зыдэгүшүлэми ынж аш икарте ильыгъэ сомэ мин 29-рэтигъулыгь.

Мы уахтэу эхууллэу хэгъэгу клоцI къулыкъум иотдел иофшэнэхэм мыш фэгъэхыгъэу хэушхъафыгъыгъэ юфхъабзэхэр рагъекохъ.

Сотовэ зэпхыныгъэр ыкли Интернет амалхэр къынфагъэфедэхээ гъепцIагъэ зыхэль бзэджашIагъэу зэрхъэхэрэм япчагъэ мы аужырэ ильэсхэм хэвшыкээ хэхуагь.

ГъепцIагъэ зыхэль шыкъеу бзэджашIехэм къызыфагъэфедэрэ зэтэфыгъэ щыт. Ахэр зэкээ зээзыпхыхэрэ цыфхэм егъэлэгъяшэу бзэджашIехэм цыхъэ зэрафашIагъэр ары.

ГъепцIаклохэм банкын иофшэнэхэм закыншIуа-гъэшызэ зэкъодзэн бзэджашIагъэхэр зэрхъэх.

«Ваша банковская карта заблокирована», «Операция по карте приостановлена» ыкли нэмийкхэри зэрхъэгъэ СМС-хэр зэкъодзаклохэм цыфхэм афрагъэхых е ятелефон номерхэмкээ афитеох. Телефонымкээ зафтеохэхэхэ щынэгъончээнэмкээ банкын икъулыкъу иофшэнэхэм арох ыкли банкын икартэу цыфхэм ыгъэфедэрэм икъачэ имылэжъэу макъэ рагъэл. Къэлгъэн фае, бзэджашIехэм анахъэу къызфагъэфедэрэ сбербанкын икартэ ары. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъэшнэфын фэшI картэм ыкъыгь пчэгъиш хъуре кодэу тетхагъэр къаралон фаеу цыфхэм макъэ арагъэл. СМС шыкъе тет мэкъэгъэл сбербанкын къыфыргъэхыгъэу бэмэ къашхъу ыкли кодыр бзэджашIехэм аро. Нэужым цыфхэм иахъшэу картэм ильыр зэкэ гъепцIагъэхэрэх.

Мыш фэдэ гумэкыгъо шъухэмфенэфын фэшI къышуалорэр зэкэ шъушошь шъумыгъэхъу. Банкын къышууитыгъэ картэм иреквизитхэр, ПИН-кодыр, паролыр, джащ фэдэу картэм ыкъыгь тетхэгъэ пчагъэхэр, кодыр зими ешумыл.

Банкыр хэтэу, организации зыпари ПИН-кодын къыкыдэунхэ фитхэп. Картэм игъусэу ПИН-кодыр шыуыгъы ыкли ар картэм тешүутхэ хъущтэп. Ежь банкын ителефон номер шыуыкъэр картэм ыкъыгь тетхагъ, арышь, упчэ горэ шууилэмэ ашкэ шъуафытэон шуулъэкъыш.

Банкыр хэтэу, организация зыпари ПИН-кодын къыкыдэунхэ фитхэп. Картэм игъусэу ПИН-кодыр шыуыгъы ыкли ар картэм тешүутхэ хъущтэп. Ежь банкын ителефон номер шыуыкъэр картэм ыкъыгь тетхагъ, арышь, упчэ горэ шууилэмэ ашкэ шъуафытэон шуулъэкъыш.

Социальнэ хытыумкээ цыфхэм инэкъубгъо гъепцIаклом тигъугъэхэм къызыIэкъегъахъэ, нэужым ар зыер арэу къашигъэхъузэ, иныбдгэгъухэм, илахъылхэм афатхэ, гузэжъогу чыпIэ ифагъэу, ахъшэ IэпыIэгъу ишикълагъэу агурегъало ыкли яльэу.

Мыш дэжым шъумыгъажэко шуунэуасэхэм ыкли шуулахъылхэм телефонымкээ шъуафытэу, шынкъэмкээ IэпыIэгъу ящикилагъэхэм зэжкугъаш. Къэбар ляпсэр шуумышIеу ахъшэр зыпарэми фешумыгъэхэм ыкли шууикартэ иномерхэр яшумыло.

Мыш фэдэ хъугъэ-шIагъэхэм шъуахэмфенэфын пае, полицием макъэ къышууегъэу сакъынгъэ къызхэжъугъэфенэу.

Корпоративнэ номерхэр агъэфедэхээз зэкъодзэн бзэджашIагъэхэр зэрхъэх

Телефонымкээ зэкъодзэн бзэджашIагъэхэр къызфагъэфедэхэрэр бэ зэрхъуухэрэр цыфхэм агурагъялохэми, аш щуухъумагъэхэ хъухэрэп.

Гүшүлэми пае, зэрар зэрхъагъэр аш фэдэ шыкъеу щылэхэм ашыгъуазэштгэхэми, агъепцIэн алъэкы. Мыш фэдэ щысэхэр бэу къэпхынхэ пльэкъыш. Якартэ агъэфедэжьын амьльэкынэу, ар зэфашыгъэу СМС-мэкъэгъэхэр цыфхэм къазыфырахъыкээ, зэрхъэпцIэнхэ альэкъыштыр ашэгъупшэ ыкли зэуагъэхэ ахъшэр ашуутагъу.

СМС-кэ къагъэхырэ мэкъэгъэл сомэ мин 8-800..., 8-499..., 8-495-кэ къырэгъажъэх. Мыш дэжым къэлгъэн фае корпоративнэ номерхэр къызIэкъэ-

гъэхъэгъуаехэу зэрэшмытхэр. Зэкъодзаклохэм аш фэдэ номерхэмкээ гъепцIагъэ зеклиакъэхэр зэрхъэх.

Зыышуумыгъэгъэш: кредиткэр зиер банкын зэрэтеон ылъэкъышт номер закъор ежь картэм тетхагъэр ары. Упчэ шууилэхъумэ, банкын е финанс учреждением зафгъэзэн пльэкъыш.

Интернетим исайтхэр къызыфагъэфедэхээ зэкъодзэн бзэджашIагъэхэр зэрхъэх.

Мы аужырэ уахтэу джыри гъепцIагъэ зыхэль шыкълакъеу къежаягъэхэм ашыщ Интернет сайтхэр къызыфагъэфедэхээ цыфхэм имылтуу епхыгъэ щэфын-щэжэйниыр. Мыш дэжым зэкъодзакло щаклоу ёщаклоу зыкыгъэльэгъон ылъэкъыш. Анахъэу сайтхэу «Авито» ыкли «Интернет-тучанхэр» зыфлохэрэр архы бзэджашIагъэхэр нахыбэу зыщызэрхъэхэрэр. Имылтуу ыщэу ылъэз, бзэджашIэм цыхъэ къызфаргъэшы, ар зыщэфы зышоигъом зыуумыгъакъеу, мылькум төфэрэ ахъшэм изылахъыгъакъэхэм къа-лихын елъэкы. Джащ фэдэу ёщаклоу зыкыгъэльягъэз, щаклоу фытэо ыкли итовар зыщэфы зэрэшоингъор гурегъало. Сыд иушхъагъуми, ибанк картэм иномер, ипароль зылэкъегъахъэ. Нэужым картэм иль ахъшэр рехышь, зегъэбыльыжы, ителефон номерри чедээжыжы.

Джыри зы щыс. БзэджашIэр ымьшIэрэ цыфхэм исотовэ телефон теошь, илахъыл-гүпсэхэм ашыщ горэ чыпIэ къин ифагъэу, псынкъеу IэпыIэгъу ишикълагъэу макъэ регъэл. Ар гузэжъогу чыпIэм къирашыжын зэральэкъыштыр, аш пае ахъшэ пчагъагъэу атын фаер зыфэдизир ыкли ар зырагъэхъан альэкъышт картэм иномер къырало. А чыпIэм цыфхэм зыфитеугъэр маштэшь, сид къырауагъэми ышошь мэхъу ыкли ахъшэу зыфауагъэм фэдизир бзэджашIехэм якарэ фыргъахъэ.

Телефон зэкъодзаклохэм зашишиуухъумэнхэм фэши шушиэн флахэр:

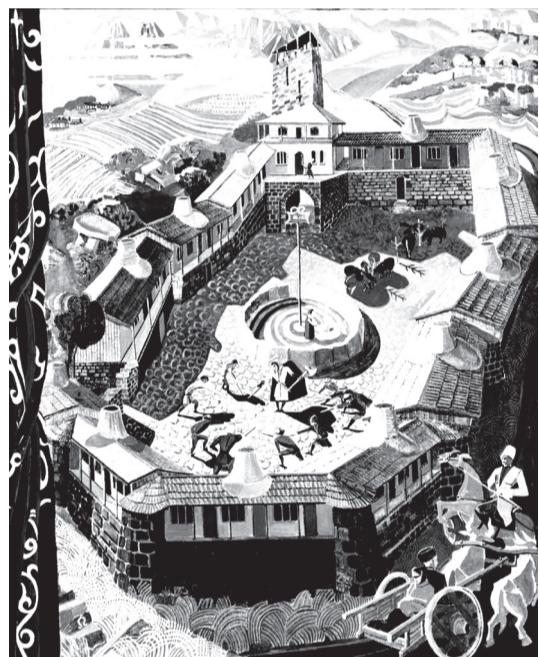
Цыфхир агъэделэнэм фэшI бзэджашIехэм СМС-р къызыфагъэфедэ в телефонымкээ фытэох. СМС-р зэкъодзаклохэмкээ Iэрыфэгъюу щыт. Цыфхэм ашошь агъэхунэу гугъэхээ мэхъу зыфитеугъэр афрагъэхъах. Телефонымкээ зафтеохэхэм цыфхир агъепцIэнхэ, ахъшэр къарагъэштэнхэр ары бзэджашIехэм яшшэриль шхъялэр. Аш пае шыкъеу зэфшхъафхэр агъэфедэх. Мыш фэдэ хъугъэ-шIагъэхэм шъуахэмфенэфын фэшI сакъынгъэ къызхэжъугъэфенэу, бзэджашIехэм цыхъэ афэшью-мышынэу хэбзэухъумаклохэр къышьоджэх.

**Нэкъубгъор къэзигъэхъазырыгъэр
КИАРЭ Фатим.**

Тикъэгъэлъэгъонхэр

Кавказ идэхагъэ нэм фэпльырэ

Къокыпэм щыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствэкэ Къэралыго музеу Мыеекуапэ дэтэм «Кавказ. Къушхъэхэр» ылоу онлайн шыклем тетэу къэгъэлъэгъон къышызэуахыгь.

Я ХХ-рэ лэштэгум иятнэрэ кэлъэнэко къышегъэжьагъеу я ХХI-рэ лэштэгум иильсхэр къыхиубитэхеу живописым, графикэм, скульптурэм афэгъэхыгь юфшагъэхэр музейм къышагъэлъагьо.

— Сурэтыш 30-м ехъум япроизведеняхеу ильэс зэфшхъяфхэм туугоильхэм цыфхэр аштыгэгъуазэх, — къеуатэ музейм илофышэу Хуякю Ларисэ. — Зэльаштэхэрэ Лэупэкэ Нурбый, Пэттиоющэ Феликс, Манакъянхэм ялакъо, нэмыххэм ясурэхэр щынэнгъэм ехыгъэх...

Гупшысэр къыратыкы

Адыгейим, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэшее-Шэрджэсым, Дагъыстан, Чэчэним, Осетием, Ставрополь краим, Армением якъушхъэхэм ятепльэхэр, тыкъэзыуцхъэрэ дунаим идэхагъе, бгъэфедэн плъэкишт искуствэр сурэтышхэм ягупшисэхэмкэ къыратыкы.

Эдуард Овчаренкэм диним ехъилэгъэ сурэтэу ышыгъе шьо зэфшхъяфхэмкэ ыгъэкээрэхэгъагь. Чылысыр цыфхэм яшылэкэ-псэукэ зэрэхэхагъем урэгъэгүшсэ.

Тиреспубликэ исхэу Манакъян зэунэко юшхэм Армением якъушхъэхэр сурэтхэмкэ къагъэлъагьох. Яльэнэко гупсэ зэрэшмыгъупшэрэр ялэпэлсэнэгъэкэ къытфалуат.

Юрий Кириченкэм графикэм ишнэнгъэ къышегъэлъагьо.

Лэупэкэ Нурбый археолог цэрылоу зэрэштыр сурэтхэмкэ къэлшэнэу щит. Ижьеэхэрэ лъэхъаныр сурэтым къышигъэлъагъозэ, чэнаагъэхэр джыре лъэхъан зэрэшхъэрэм, искуствэр бай дэдэу зэрэштыр илофшагъэхэм къащихгъэцы.

Тэмир Осетием икъушхъэхэр гүэтылэхэй

зэрэштыхэр, шьолтыр пэпчъ чыплем дахеу илэр цыфхэм къланэм зэрафхъурэр сурэтхэм къагъэлъагьо.

С. Дудком, О. Урюпиным, Э. Овчаренкэм, А. Абаевэм, фэшхъяф сурэтышхэм Кавказ икъушхъэхэм ядэхагъэ къагъэлъагьо.

Н. Джакаевым, Г. Паштэм, Н. Дыдыкъым, нэмыххэм къушхъэчэхэм яшэн-хабзэхэр, щылакъеу ялэр къауатэ.

Лъэпкъ шэжьыр

Шулъэгъур, поэзиер, лъэпкъ гупшисэр сурэтышхэм зэралъэгъурэ шыклем гъэшгъонэу гъэпсыгъе. А. Асухановым, Я. Аккизовым, Т. Манакъян, Г. Паштэм, нэмыххэм япроизведенехэр гум къегушыкыых, нэппээгъ фабэ афэошы.

Тарихым ехъилэгъэ сурэтхэр, заохэм афэгъэхыгъэхэр, лэужхэр зээзыгъирэ гукъэкъижъхэр С. Умарэм, Н. Лэупакъэм, М. Кишевым, фэшхъяфхэм ялофшагъэхэм ахэолъагьох.

— Кавказ итарихъ, къушхъэхэм ядэхагъе сидигуу тшыгъэшлэгъоных. Музейм икъулыкъушхэм къэгъэлъэгъоным изэхэшаклохэм, сурэтышхэм лэшэу тафэрэз, — къытиуагь общественнэ организацие «Единэ Россиием иныбжыкэ гвардие» икъутамэу Адыгэ Республиком щылэм иппашэу, Мыеекуапэ инароднэ депутатхэм я Совет идепутатэ Бэрзэдж Аснет. — Къэгъэлъэгъоным ныбжыкъешхэм зыщагъэгъуазэ, къэбархэр цыфхэм алъагъэсэх.

Шьолтырим фэусэх

Кавказ идэхагъе, ибайнагъэ фэусагъэх тхэкло цэрылоу А. Пушкиныр, М. Лермонтовыр, нэмыххэм. Шулъэгъу къабзэм фэгъэхыгъэ гупшисэхэр къызыотыкыгъэхэе усаклохэм яорэхэр дунаим щэжынчых. Кавказ идэхагъе нэм фэпльырэп, гу-

кэ къыточыкыгъуа мэхъу. Кавказ щыпсэурэ лъэпкъхэм яшэн-хабзэхэм, яшылакъе сурэтышхэм үүлкэу къагъэлъагьо.

Адыгэ шым, лъэпкъ шэн-хабзэхэм уягушигээ сурэтхэм уяплты зыхъукэ, Кээрэшэ Тембот ытхыгъэхэр, спектаклэу «Шапсыгъэ пшашьэм» фэгъэхыгъэр, адыгэ пшашьэм итепльэ гум «щечэрэгъух».

Урысые Федерацием юфшэнымкэ и Лыхъужъеу Мэшбэшэ Исхъакъ къызэритхыгъеу, адыгэ шуашэр Кавказ ис лъэпкъхэм къяклоу, зырагъэдаху ашыгь.

Нэхэе Руслъян адыгэ къуа фэгъэхыгъэ усэу ытхыгъэм зэгъэшшэнхэр щишихээзэ, адыгэ ным, бзыльфыгъэм яшэнзекъялхэм гукъе уахещэ, ным ынэгү уклиалье пшоингъоо ухэштэйкы.

Къуекъо Налбый, Бэгъ Нурбый, Цуекъо Юныс, фэшхъяф тхаклохэм ягупшисакъэ музейм къышагъэлъэгъорэ сурэтхэм ахэппялъагьоо пшоингъоо зыопльхъе.

Къумпилыл Къадырбэч ятэ исурэт, ным яхъилагъеу къыхиутыгъэхэр щынэнгъэм къыпкырэкъых. Аш фэдэ сурэтхэри тищыклагъэх, тяжэ.

Композитор Иэтыгъ

Урысыем, Адыгейим янароднэ артистэу, дунаим щызэлъашэрэ ансамблэу «Ислъамыем» ихудожественнэ пащэу, композиторэу Нэхэе Аслъян итворчествэ Кавказ идэхагъе къышырелотыкы.

Адыгэ лъэпкъыр, республикэр Кавказым нахъышлоу юшшэнхэмкэ сурэтышхэм амалышухэр ялэх. Искуствэм зырагъэушомбъуээ, титарихъ, тишилакъе афэгъэхыгъэ сурэтыкъэхэр ашынхуу тафэльяло.

Музейм къышагъэлъэгъорэ сурэтхэм Кавказ ис лъэпкъхэм, язэфыщтыкылэхэр зэрэптихээр, яискусствэ бай дэдэу зэрэштыр ыкъи нахъышлоу зэгъэшлэн зэрэфаэр гукъе ахэолъагьо.

Шүягъял сурэтхэм, яшыгъэхэм, шоршорэу уасэ афэшьуш.

Шышхъэум и 27-м нэс къэгъэлъэгъоныр музейм щыклошт.

ЕМТЫЛЫ Нурбий.

Зэхээшагъэр
ыкъи къыдэзыгъэ
гъэкъырэ:

Адыгэ Республиком лъэпкъ Иофхэмкэ, Икъыб къэралхэм ашыпсэурэ тильпэкъэгъхэм адырэз эзхыныгъэхэмкэ юкъи къэбар жууцэм иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшигъэр:
385000,

къ. Мыеекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приимнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхырэ А4-кэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэхэм 5-м емыххэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтэу, шрифтыр 12-м нахъ цыкунзуу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэгъэлжээжээхэр. E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ юкъи зэлъы-Исыкъэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ Чыплем гъэлорышап, зэраушыхъатыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у

«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкъемкыи
пчагъэр

4572

Индексхэр

П 4326

П 3816

Зак. 1471

Хэутынны узчи
кэлхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр

18.00

Зыщыхаутырэхъ
уахътэр
Сыхъатыр

18.00

Редактор шхъаэм
ипшээрильхэр
зыгъэцакъэр
**Мэшлээкъо
С. А.**

Пишээдэжыж
зыхъырэ секретарыр

**Тхъаркъохъ
А. Н.**

